

Školitelský posudek

Anežka Stříbrná: *František Štverák, farář v Chvalech, odpůrce a vězeň nacismu a komunismu.* Bakalářská práce, strojopis. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav českých dějin. Praha 2010, 70 s.

Práce Anežky Stříbrné je stručným nástinem života a díla českého kněze Františka Štveráka, účastníka druhého odboje i účastníka odporu proti komunistickému režimu. Podobných lidí, kteří byli persekvováni jak nacistickým, tak i komunistickým režimem, bylo u nás poměrně mnoho. František Štverák je zajímavý tím, že po svém propuštění z komunistického vězení začal psát své paměti, ve kterých popsal svoje věznění za obou totalitních režimů. Je samozřejmé, že Štverák obojí věznění srovnával. Spolu s ním si tak čtenář má možnost na základě jeho autentické výpovědi rovněž učinit porovnání mezi represemi v období národního socialismu a komunismu.

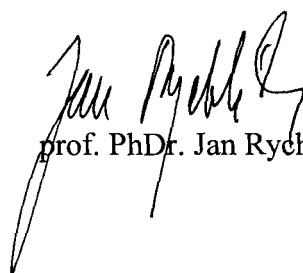
Práce je napsána na základě Štverákových nepublikovaných pamětí, které nicméně Anežka Stříbrná zasadila do širšího historického rámce druhého odboje, krátkého období třetí republiky a persekuce církve po únorovém převratu. Příběh Františka Štveráka se tedy odehrává na pozadí velkých historických událostí. Protože Štverák své paměti v podstatě nedokončil, rekonstruovala autorka jeho osudy v komunistickém vězení na základě jiných dostupných materiálů.

Způsob zacházení s vězni jak v nacistických koncentračních táborech, tak v komunistických věznicích, stejně jako vyšetřovací metody politické policie obou režimů jsou dostatečně známé a není jistě třeba se jimi v tomto posudku hlouběji zabývat. Stojí nicméně jistě za povšimnutí, že František Štverák se přes hrubý fyzický nátlak na gestapu ke své účasti na odboji nepřiznal, takže nemohl být postaven před soud, což mu ovšem příliš nepomohlo, protože byl místo toho dán do tzv. ochranné vazby, tj. do koncentračního tábora. Podobně při výslechu na StB se odmítl přiznat k vykonstruovaným obviněním a přiznal jen to,

že vystupoval podle instrukcí biskupů proti komunisty zřízené Katolické akci, přičemž argumentoval tím, že takováto činnost není a nemůže být trestná. Štverák se svým nebojácným počínáním ~~zřejmě~~ vyhnul mnohem vyššímu trestu, neboť režim, který na něm zřejmě ztratil zájem, jej nakonec odsoudil jen k trestu vězení rovnajícímu se délce pobytu ve vyšetřovací vazbě. Takováto odvaha vyšetřovanců byla velice ojedinělá a zaslouží si úctu.

Práce je napsána živým, čtivým stylem. Věcné chyby jsem v práci nenalezl. Znalost literatury a archivních pramenů je na odpovídající úrovni. Práce splňuje parametry kladené na bakalářskou práci, proti ji **doporučuji** k obhajobě a navrhuji její hodnocení stupněm „výborně“.

V Praze, 16. srpna 2010

prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.